

ACC. N:R M. 12944:1-10.

Landskap: Småland Upptecknare: Edla Jonasson, Ymared
Härad: Sunnebo Berättare: " " "
Socken: Himmeryd Berättarens yrke: småb. hustru
Uppteckningsår: 1953 Född år 1892 i Himmeryd

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Det späda barnets klädsel och vård. s. 1-10. Lu F 97.

ACC. N:R M. 12944:1.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Inf. 97

1.

Vägen svar på Frågelista N 97
Ett nyfött barns utstyrelse, uti småbrukar-
nas hem, är och så har det varit i de se-
naste 60-70-åren, detta jag nu här återger
är det minsta tänkbara, två linne två
"kumpelappar" två navelbindar två bläxor
två mantlar två listar två stäse såkalla-
de liggmantlar, dessa äro stäse är de
vilka man sveper barnet uti, och dessa an-
vändas till att tåga utöver barnet då
man bär det, likaså då det ligger på
linnet ryddes av fin räv kallades för
Madepalangi, det var helt öppet men
kunde med små fina leand samman-
knytas på ryggen till de små lapparna
var det skäligt ut loganquad till
skattar, om det var stigt hårt inver-
kada ej. Men det fick absolut ej vara

ACC. N:R M. 12944:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

2.

nytt ty då var det aldeles fär häst kunnat
andvänds ju 2-stoft. Men det är långt ifrån
alla som detta gör. Skullemindarna kunna
vara utan Rama sagt, men den fina
vita planellen används mest. Dessa får
ej sämmas man endast kartas om dem
med strimmat vitt tråd. Samvårdsgäst
med "lappas" och kläjas, de små får ej
täl ej grana sämmas. Alla dessa plugg
vara och är i vitt. Men mantlarna få
var kulärta, men tvätt och ta, dessa säm-
mas, så var det den antalade Star-
mantlarna till dessa tages man
tjockare planer, men Masmar kan
pade att får då användes "kräken"
så var namnet på detta hemvädda
tyg vilket i alla hem användes till
kvinnans klädningar.

ACC. N:R M. 12944:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

3.

Navelbinden var mycke naga kuru som
man hade den, man knät den med
små fina vita band, kläjan var nag
kastals med säkerhetsnålar så länge
tillbaka som dessa varit att köpa
Men Mannas sade att först måste man
den med sitt ullgarn, sådant var
mjukast, listan knäts med band
dessa var fästade endast i den ena
ändan av listarna, ju när som man
påmindat navelbinden, så ^{lag man på} klades tjunt
lappan upp emellan de småbenen
så tog man och hade kläjan först
under mantlen så kläjan man svepte
så att säga båda med en gång. Li
fästas att man hade ut det så man
kläjan måste ju vara nämnts baret
dodan tagd listan rundt omkring.

ACC. N:R M. 12944: 4.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

4.

frera gänger denna lista är ju längre
samt bredare än narvellisten, för denna
är en 3 tum bred men den längra är
en 6 tum narvellisten är en: 60-70 cm
lång den andra dubbel, Någon skill-
nad på lindabarnens kläder fanns
ej. Ja man gånade ju alltid det
basta, sådant var ändå annärdt best
från Mor till Dotter ann ej till annat
så till att se efter i "Månstert"
Ja det var ju många som ej hade
råd att köpa Dopklädnad och dessa
lånade, Får så skulle ju Gudmor
skaffa klädna till dopet, och det
var ej så lätt i de penningknappa
tiderna, Som jag annärdt var det
någa med narvellindan och denna
fick man ej bestaga när som man

ACC. N:R M. 12944:5.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

5

badade barnet, Men väl sedan. Då man
skulle byta densamma omat en ny,
man måste akta sig mycke noga
så att det ej kom något vatten intill
navellen. i sin. denna var riktigt
läkt. Byta lista gjordes ej mer än
var annan dag. för stänkiten beakt-
falligt. Glada var jag när i Fal den
dagen, när man såg att läkningen
gätt bra, så att den "sälliga" lilla
bilen ramlade väck. Ja man måste
vara ytterst försiktig så att den ej
kom med badvattnet, och blev beakt-
kastad. För denna skulle risas för
Fal, och sedan beännas. Och är idag
händer sådant. I fall att barnet blev
navelbräckt så pålades en träkrana
intill navellistan omtalade Hämner

denne som var en liten bygd, så och
bildade fasthet, påskyndade läkningen
det var färr, senare antidade man läkare.
Ganska snärt att säga, får skälvet mig
ej någon beständ tid, utan i början
ville man ju byta så ofta som barnet
blev rätt om detta ej som gjorde man
så blev ej barnen hudlös, eller besvärligt
Man ledde barnet var annan dag men
tvättas det oftare. Aldrig har jag här att
något barn tvättats i kall vatten.
Om man bytte ofta så uppstod ej
sånader i huden. Här man så duota
de lite talk, eller som det färr användes
potatis mjöl, gick det fint, och man
slapp orödiga barnskrik. Vägubarnet
gör man numera men aldrig färr.
Mamma å Mor har antalat att de hade

ACC. N:R M. 12944:7.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

7.

alltid vaggan till barnen bädd på dagen
och under natten. Men jag hade alltid
barnen i sin räng, hos mig om natten
och på dagen låg det där skäl!

Så slapp man vara så rädd att barnet
samlar mod. Ja det har hänt mer än
gång att barnet lågs i hjät, fast detta
var mest slähet av Modrens

på penare tid användes taftduk nu
gummiduk, Men i den gamla goda
tiden. så hade man ej här på det
fattiga bornalundet, annat än halin
i vaggan såväl som i bäddarna för
äveigt, så det var ju ej så noga om
det blev lite vått. Under vintern så var
vaggan vid spisen på dagarna, men
intill Modrens säng under natten, så
att man slapp att stiga upp, utem

ACC. N:R M. 12944:8.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

8.

Kunde säga barnet till sig för att låta
det dö. I allmänhet hade hon det hos
sig under vintern och i synner-
het om rummet var kallt. Men kunde
en skynke en utlagd lista eller d. y.
likasom rund om barn och vaggan. Men aftals så
låg ej barnet i vaggan om man förstod att
det var starkt nog att resa sig.

Infall att Madren var ky eller omständighet
det vill säga att hon blivit för iför ef-
terbädden och man badat barnet rent
och tagit och lindat det, ja då skulle
man se om det kunde "patta" dia. Infall
att Madren skänt om sina bröst å dess
värtar ja då var det väl sällan
risk att inte barnet tag bröstet
Men om där ej var nog efter några
dagar så fick det hava flaskmjölk.

ACC. N:R M. 12944:9.

på den tiden lag man helften mjölk och
maten, Men detta skulle vara kokat
samt ilagt något socker, Så är det
än i dag, att den som ej har nog di-
läse att dricka mjölk, helst mjölk,
Ja Måden mjölk läd är och har varit
best dess beständedelar äro svåra att
erätta, Om Måden var sjuk eller
sinneruag, då lät man ej kornet
"patta" Här i Hinneryst var det en-
dast Kyrkoherde Sjöstland som
hade Anna till sina barn:

Ja Mamma ontalade ett man:stäg-
de tugga smägar och giva barnen.
Ifall att barnen under denna tid le-
va leka och magar, så sade man
att den tuggande, sigade tuggarn får
hårt. Ett annat så berättar var detta

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

9.

att när kvinnan ej hade några tandes-
kvar, så barde hon slippa att få
några fler. För att lindra barnets
landsprickning gav man det en hård-
stekt järksvål att mumsa mumi-
sa på. Barnet fick ej sjuka så om-
den utan det var någon äldre Pona
fick skäta det hela så att säga
För "plitar" Eksen: å "focket däia"
hade man ett eckjivande batemo-
del mentligen "Teallsmär" sådan fins
i skogen på purrestulbar på endel
i riklig mängd, men detta det var
i Halmars tid. Numera så finns det
knappast något riktigt batemodet
mat diskare, men försöka duger =